

Rettelsesblad

Erstatter forslag af 14. august 2019

(Rettelse af forslaget grønladske titel og sproglige konsekvensrettelser i den grønlandske version)

Bemærkninger til forslaget

Almindelige bemærkninger**1. Indledning**

Nukissiorfiit er i dag forpligtiget til, at opretholde en effektiv og tilstrækkelig el- og fjernvarmeforsyning til forbrugere i byer og bygder. Nukissiorfiit har dermed en altomfattende rolle i det grønlandske samfunds forsyning med elektricitet og varme. Der er tale om en 3-delt rolle:

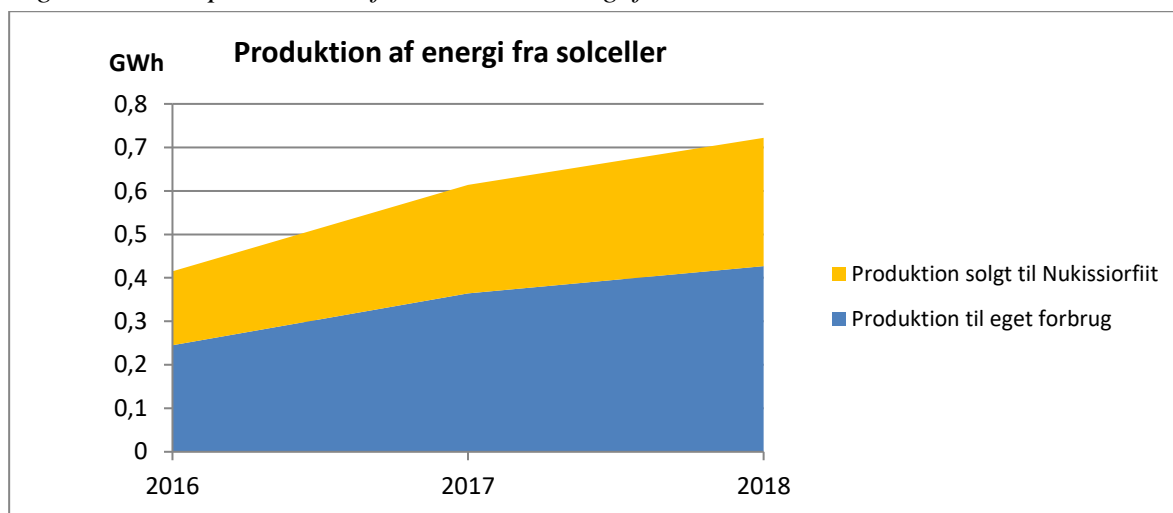
- Hovedproducent af el og fjernvarme, herunder en 100 % betragtelig back-up forpligtigelse på spidsbelastning over alt.
- Ejer af- og driftsansvarlig for ledningsnet til transmission og distribution af el og varme.
- Systemansvarlig for teknisk kvalitet og elektrisk balance i el- og varmeforsyningen, herunder daglig drift og vedligehold.

Dette betyder, at Nukissiorfiit til enhver tid skal kunne levere el- og varme til alle forbrugere i en by eller bygd. I dag er det muligt at installere egne produktionsanlæg, såsom solceller med videre, der gør det muligt at selvforsyne en husstand eller bygning med elektricitet og varme i nogle perioder af året. Dette betyder, at Nukissiorfiit mister en indtægt, men samtidig er forpligtet til at opretholde den fulde back-up forpligtigelse til at levere el- og varme på de dage, hvor de private anlæg ikke virker. Særligt i vandkraftbyer er den variable omkostning meget lav, således at Nukissiorfiit ikke oplever en besparelse ved ikke at skulle levere til selvforsynende kunder. Nukissiorfiit og det resterende samfund står alene tilbage med den fulde kapacitetsomkostning.

Øget egenproduktion af energi

Vind- og solenergi udgør aktuelt en lille andel af forsyningen, og produktionen herfra indgår derfor endnu ikke i den overordnede energistatistik. Nukissiorfiit har imidlertid kendskab til en del af produktionen fra de anlæg, der er tilkøbt det offentlige net. Det skyldes, at ejerne af anlæggene modtager betaling fra Nukissiorfiit for den mængde overskudsenergi, de sælger til nettet. Som det ses af figur 1 er denne egenproduktion stigende.

Figur 1. Privat produktion af vedvarende energi fra solceller 2016-2018

Figur 1 viser at mængden af egenproduktion både til eget forbrug samt til videresalg ind i det offentlige forsyningsnet er stigende. Fra ultimo 2016 til ultimo 2017 opleves en stigning på 48 %, og fra ultimo 2017 til ultimo 2018 opleves en stigning på 17 %. Den lavere stigning formodes at skyldes ensprisreformen, som reducerer priserne i hele Grønland. Det er dog bemærkelsesværdigt, at stigningen i installationer fortsætter selv efter en prisreduktion nogle steder på op til 53 %.

Hver GWh som produceres af private anlæg, reducerer Nukissiorfiits omsætning med 1,6 mio. kr. Når en kunde producerer sin egen energi, sparer kunden omkostningen til lys og kraft til Nukissiorfiit. I byer og bygder med elproduktion fra dieselmotorer vil Nukissiorfiit opleve en besparelse til fossile brændsler, mens der i vandkraftbyer ikke vil være nogen besparelser.

Hvis effektandelen fra solceller bliver høj opstår der problemstillinger på dieselværker, da elværksmotorgeneratoren får tilsvarende mere lavlast med dårlig brændstoføkonomi og kortere levetid som resultat. For dieselbyer med restvarmeudnyttelse vil solcellerne fortrænge restvarmeudnyttelse, hvilket skaber et behov for at lave varme på olie i stedet, hvilket øger Nukissiorfiits omkostninger. Det har derfor betydelige omkostninger for Nukissiorfiit og samfundsøkonomien at lade private aktører have fri adgang til det offentlige forsyningsnet. En styret proces hvor der investeres der hvor der er behov for energien, vil sikre at der ikke fortrænges andre vedvarende energikilder, og sikre at de begrænsede investeringsmidler i samfundet komplementerer den eksisterende infrastruktur.

For hver 1 %-point af det private forbrug, som egenproduceres via private solcelleanlæg eller hustandsmøller mister Nukissiorfiit 4,3 mio. kr. i omsætning. I 2018 kom 2,8 % af Danmarks energiforbrug fra solceller ifølge Energinet. Det må forventes at en lignende privat implementering vil finde sted i Grønland, hvis der ikke sikres en styret proces. Den teknologiske udvikling inden for området peger i retning af at teknologien bliver billigere og mere effektiv, hvilket vil tilskynde en yderligere privat udrulning.

Ifølge Energinet udgjorde vindkraft ca. 41 % af energiproduktionen i Danmark i 2018. Der skelnes ikke imellem private og halvoffentlige og offentlige produktionsanlæg. Vindmølleanlæg har typisk det yderligere fokus at det opsættes med henblik på at sælge til det offentlige forsyningsnet og ikke blot fortrænge eget forbrug. I Grønland er det ikke muligt at få en afregningspris for vedvarende energiproduktion, i byer med vandkraft. I byer uden vandkraft, vil private aktører som opstiller energiproduktionsanlæg og påbegynder leverancer af energi ind i det offentlige forsyningsnet, blive afregnet med 74 øre pr. leveret kWh. Opstilling af eksempelvis en 800 kW vindturbine med en årlig effektivitet på 40 % vil således opnå ca. 2 mio. kr. i indtægt fra den offentlige forsyning. Nukissiorfiit vil være pålagt at opretholde backupforpligtelsen, afholde investering og driftsomkostninger til distributionsnettet, netstabilisering, nettab, samt betale for en privat aktørs energileverance ind i forsyningsnettet. Såfremt energien primært går til erstatning af varmeproduktion vil den sparede olieomkostning i Nukissiorfiit blot være på 54 øre eller mindre. Nukissiorfiit og samfundet vil således opleve et tab på cirka 20 øre pr. modtaget kWh, eller samlet ca. 560.000 kr. årligt eller derover i det skitserede eksempel.

Samfundsmæssigt vil investeringer i private energiproduktionsanlæg, være værdidestruerende såfremt der pågår private investeringer i forbindelse med de lokationer som allerede har national vandkraft eller øvrige nationale vedvarende energianlæg. Investeringer foretaget af samfundet i vedvarende energi har oftest et højt afkast tilbage til samfundet, som benyttes til krydssubsidiering til at holde priserne lave i hele landet, hvilket særligt tilgodeser byer i yderdistrikter og bygder hvor produktionen foregår med fossile brændsler. Private investeringer i vandkraftbyer erstatter således ikke fossile brændsler, men erstatter alene en i øvrigt vedvarende miljørigtig energikilde. Det er således ikke til gavn for miljøet, men alene en økonomisk gevinst for den private aktør. Nettokonsekvensen er, at samfundet mister en indtægt som er øremærket til fremtidige investeringer i vedvarende energi der hvor det fortrænger fossile brændsler.

Afsluttende er det vigtigt at forstå, at det ikke er samfundsøkonomisk rentabelt med mange små kilder, frem for større samfundsinvesteringer, da sidstnævnte opnår betydelige stordriftsfordele i både initialinvestering, installation og drift. Samfundsmæssigt er det ønskeligt at der skabes gunstige rammebetingelser for at skabe en offentlig og privat udrulning, som foregår på en sådan måde at det i alle tilfælde gavner samfundsøkonomien.

Ændring af regnskabspraksis

Der er indført en ny regnskabspraksis i Grønlands Selvstyre, der pålægger Nukissiorfiit at aflægge regnskab efter den danske årsregnskabslov, herunder bestemmelserne for regnskabsklasse C-virksomheder, under hensynstagen til, at Nukissiorfiit er en offentlig forsyningsvirksomhed underlagt politisk prisregulering. Årsregnskabsloven stiller skærpede krav til værdisætning af aktiver i forhold til den hidtidigt gældende ”Hjemmestyrets bekendtgørelse nr. 25 af 26. november 1998 om nettostyrede virksomheders regnskabsvæsen m.v.”.

Nukissiorfiit er derfor pålagt hvert år at undersøge om virksomhedens aktiver fortsat har den værdi som aktivet er bogført til. Såfremt Nukissiorfiit har underskud, betyder det at nogle aktiver er underskudsgivende, og disse vil så skulle nedskrives til enten

- 1) geninvindingsværdien,
- 2) indtil aktivet er i økonomisk balance, eller såfremt dette ikke er muligt
- 3) nedskrives til 0.

Dette er allerede i 2018 en realitet hvor Nukissiorfiit har nedskrevet sine aktiver og egenkapital med 1,6 mia. kr. Et øget pres på Nukissiorfiits økonomi, hvor virksomheden alene opret holder kapacitetsapparatet til kundernes backup, men ikke opnår indtjening fra sin produktion, vil kunne reducere egenkapitalen i virksomheden, således at Nukissiorfiits evne til at fortsætte som selskab kan blive truet, uden assistance fra Landskassen til drift eller kapitalindskud i øvrigt.

2. Hovedpunkter i forslaget

Forslaget har til formål at sikre, at Nukissiorfiit ikke pålægges forpligtigelser, der i værste fald kan medføre, at virksomheden bliver økonomisk insolvent, og har brug for hjælp fra Landskassen for fortsat at være i stand til at forsyne Grønland med el og varme.

Forslaget medfører, at der jævnligt skal tages stilling til Nukissiorfiits forsyningspligt. Denne skal fastsættes i en serviceaftale, der som udgangspunkt ikke må pålægge Nukissiorfiit forpligtigelser, der samlet set vil medføre et tab på driften, da dette vil medføre, at der skal foretages en række samfundsøkonomiske negative værdinedskrivninger.

Forslaget angiver derfor, at i det omfang, at der fastsættes forpligtigelser i forhold til at opret holde en effektiv forsyning, der resulterer i et samlet underskud på driften, skal dette dækkes gennem en betaling i medfør af serviceaftalen. Den pågældende forpligtigelse skal vurderes i forhold til de takster og priser, der er blevet godkendt af Naalakkersuisut i medfør af kapitel 6 i landstingsforordningen.

Lovforslaget sammenholdt med gældende lov	
<i>Gældende formulering</i>	<i>Lovforslaget</i>
	§ 1

	<p>I landstingsforordning nr. 14 af 6. november 1997 om energiforsyning, som ændret ved landstingsforordning nr. 9 af 15. november 2007 og inatsisartutlov nr. 41 af 23. november 2017, foretages følgende ændring:</p>
<p>§ 12. Nukissiorfiit er forpligtet til at opretholde en effektiv og tilstrækkelig el- og fjernvarmeforsyning til forbrugerne i byer og bygder. Andre energiforsyningsvirksomheder, som leverer elektricitet eller varme til forbrugere i et område, en boligejendom eller en institution o.l., har en tilsvarende forpligtelse til at opretholde forsyningen overfor deres forbrugere.</p> <p><i>Stk. 2.</i> Landsstyret fastsætter betingelser for, under hvilke omstændigheder et forsyningsområde skal udvides, samt om dækning for udgifterne herved.</p> <p><i>Stk. 3.</i> Nukissiorfiit kan efter anmodning installere midlertidige elforsyningsanlæg udenfor forsyningsområderne, imod at kommunen eller pågældende forbrugere medvirker til at dække udgifterne herved.</p>	<p>1. § 12 affattes således:</p> <p>” § 12. Naalakkersuisut kan forpligtige Nukissiorfiit til at opretholde en effektiv og tilstrækkelig el- og fjernvarmeforsyning til forbrugerne i byer og bygder. Andre energiforsyningsvirksomheder, som leverer elektricitet eller varme til forbrugere i et område, en boligejendom eller en institution med videre, kan tilsvarende forpligtes til at opretholde forsyningen overfor deres forbrugere.</p> <p><i>Stk. 2.</i> Naalakkersuisut fastsætter betingelser for, under hvilke omstændigheder et forsyningsområde skal udvides, samt om dækning for udgifterne herved.</p> <p><i>Stk. 3.</i> Nukissiorfiit kan efter anmodning installere midlertidige elforsyningsanlæg udenfor forsyningsområderne, samt foretage ændringer i etableret forsyningsinfrastruktur imod at anmoderen medvirker til at dække udgifterne herved.</p> <p><i>Stk. 4.</i> Forpligtigelsen efter stk. 1, fastsættes i en serviceaftale, hvori der ligeledes fastsættes vilkår om betaling i det omfang at Nukissiorfiit samlet set får underskud ved driften. I det omfang, at der ikke er indgået aftale om betaling, der modsvarer underskuddet på driften, kan Nukissiorfiit ændre på ydelsens omfang eller priser og leveringsbetingelser, således at Nukissiorfiits resultat ved driften samlet set ikke giver underskud.”</p>

3) Rigsmyndigheder eller institutioner, virksomheder m.v. under Grønlands Hjemmestyre.	2. § 24, stk. 3, nr. 3, affattes således: ” 3) Rigsmyndigheder eller institutioner, virksomheder mv. under Grønlands Selvstyre.”
	3. I § 24 indsættes som <i>stk. 4</i> : ” <i>Stk. 4.</i> Idømte bøder tilfalder Landskassen.”
	§ 2 Inatsisartutloven træder i kraft 1. januar 2020.

3. Økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige

Forslaget har til hensigt at sikre, at Nukissiorfiit som minimum kan fastholde en drift som en ”hvile i sig selv”-virksomhed. Forslaget kan medføre, at der skal gives yderligere betaling til Nukissiorfiit i det omfang, at de pålagte forpligtigelser medfører at Nukissiorfiit samlet set får underskud.

Pålægges Nukissiorfiit eksempelvis at etablere forsyning i et bosted som ikke ellers modtager forsyning, vil selskabet pålægges omkostninger til anlægsinvesteringer, typisk mellem 20-35 mio. for vandforsyning og elforsyning, samt efterfølgende løbende omkostninger til drift, som ikke kan dækkes af takststrukturen. Disse anlægsinvesteringsomkostninger og løbende driftsomkostninger vil skulle finansieres igennem Landskassen, såfremt der ikke ønskes prisstigninger.

4. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet

Forslaget forventes ikke at have væsentlige konsekvenser for erhvervslivet.

5. Konsekvenser for miljø, natur og folkesundhed

Forslaget har ingen konsekvenser for miljø, natur eller folkesundheden.

6. Konsekvenser for borgerne

Forslaget kan have konsekvenser for borgerne i det omfang at der vil kunne foretages ændringer i forsyningen og takster i det omfang, at Nukissiorfiit ellers ville få et samlet underskud på driften. En ændring i forsyningen kunne eksempelvis være i form af et reduceret serviceni-

veau ved en ubemandet forsyning med fjernovervågning og nedbrudafhjælpning fra en hovedby i regionen, frem for ansat personale på den givne lokalitet. En ændring i taksterne, ud fra en pålagt byrde på Nukissiorfiit på eksempelvis 20 mio. kr. vil medføre 3% samlet stigning på alle takster.

7. Andre væsentlige konsekvenser

Forslaget har ingen andre væsentlige konsekvenser.

8. Høring af myndigheder og organisationer mv.

Forslaget har i perioden 23. maj 2019 til 27. juni 2019 været i høring på Naalakkersuisuts høringsportal.

Forslaget har ligeledes været forelagt Nukissiorfiit til høring i samme periode.

Der er indkommet høringssvar fra Nukissiorfiit og Kommune Kujalleq.

I det følgende behandles de høringssvar, der er indkommet. Det bemærkes, at høringssvarene er anført i kursiv, og at høringssvarene er gengivet i hovedtræk på grundlag af en foretaget væsentlighedsvurdering.

Nukissiorfiit har ingen bemærkninger til forslaget.

Kommune Kujalleq bemærker, at forslaget kan medføre, at kommunerne såfremt, et underskud ikke dækkes gennem serviceaftale, kan få øgede udgifter til offentlig hjælp. Samlet set anbefaler Kommune Kujalleq, at der i videst muligt omfang altid bør indgås serviceaftale, der sikrer, at der Nukissiorfiit ikke får underskud på driften.

De indkomne høringssvar giver ikke anledning til ændringer i forslaget.

Bemærkninger til forslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1

Til § 12, stk. 1

Bestemmelsen angiver, at Naalakkersuisut kan forpligtige Nukissiorfiit til at opretholde en effektiv og tilstrækkelig forsyning med el og fjernvarme. Andre leverandører kan pålægges en tilsvarende forpligtigelse. Bestemmelsen medfører således, at Naalakkersuisut skal tage stilling til omfanget af Nukissiorfiits forsyningspligt og omfanget heraf skal fastsættes i serviceaftale i medfør af § 12, stk. 4.

Til § 12, stk. 2

Bestemmelsen er identisk med den nuværende § 12, stk. 2. Der er ikke tilsigtet nogen ændring af bestemmelsen. Naalakkersuisut kan således stadig bestemme, at der skal foretages udvidelser af forsyningsområdet, samt om dækning af udgifterne herfor. I det omfang at Naalakkersuisut samtidig forpligter Nukissiorfiit til at opretholde en effektiv forsyning af de nye områder, vil dette skulle medtages i serviceaftale efter § 12, stk. 4.

Til § 12, stk. 3

Bestemmelsen er identisk med den nuværende § 12, stk. 3. Der er ikke tilsigtet nogen ændring af bestemmelsen. Hvorefter Nukissiorfiit efter anmodning kan etablere midlertidige elforsyningsanlæg uden for det normale forsyningsområde, mod at kommunen eller den eller de der har anmodet herom, medvirker til at dække udgifterne hertil. Dette kaldes også ”forårsagerprincippet”, som indebærer det generelle princip, at en forårsagende part skal dække omkostningerne, såfremt der ønskes ændringer fortaget til allerede etableret offentlig infrastruktur.

Til § 12, stk. 4

Bestemmelsen er ny. Bestemmelsen skal læses i sammenhæng med den nye regnskabspraksis og lovgivning, hvorefter det er essentielt, at Nukissiorfiit ikke pålægges forpligtigelser, der medfører at virksomheden samlet set får underskud på driften, set i forhold til årets resultat. Bestemmelsen fastslår, at Nukissiorfiits forsyningsforpligtigelse fastsættes i en serviceaftale, der samtidig tager stilling til, i hvilket omfang Nukissiorfiit skal have betaling, såfremt de pålagte forpligtigelser i medfør af § 12, stk. 1, medfører at Nukissiorfiit samlet set får et underskud.

Bestemmelsen fastslår samtidigt, at i det omfang, at der ikke er aftalt betaling, der modsvarer Nukissiorfiits underskud på driften, vil Nukissiorfiit af egen drift kunne ændre på sine ydelser og takster, således at det sikres at Nukissiorfiit ikke får underskud på driften.

Til nr. 2

Bestemmelsen er en teknisk rettelse, som følge af indførelse af Grønlands Selvstyre.

Til nr. 3

Bestemmelsen sikrer, at idømte bøder tilfalder Landskassen.

Til § 2

Det foreslås, at inatsisartutloven træder i kraft den 1. januar 2020.